

OBČINA JESENICE
Oddelek za okolje in prostor
Cesta železarjev 6, 4270 Jesenice

URBANISTIČNA DELAVNICA **CENTER II NA JESENICAH**

4. faza
KONČNO POROČILO

Protim Ržišnik Perc
ARHITEKTI IN INŽENIRJI

Šenčur, avgust 2011

naziv projekta: **URBANISTIČNA DELAVNICA
CENTER II NA JESENICAH
4. FAZA
KONČNO POROČILO**

št. projekta: **P 118000**

organizator: **OBČINA JESENICE
Cesta železarjev 6
4270 JESENICE**

koordinator: **PROTIM RŽIŠNIK PERC arhitekti in inženirji d.o.o.
Poslovna cona A2
4208 ŠENČUR**

konzultanti: **Andrej Ržišnik, univ.dipl.inž.arh.
Urška Pollak, univ.dipl.inž.arh.
Evgenija Petak, univ.dipl.inž.arh.
Tomaž Kučan, mag.inž.arh.
Špela Kragelj Bračko, univ.dipl.inž.kraj.arh.
Tanja Rakovec, univ.dipl.inž.kraj.arh.
Zvonko Sajevec, univ.dipl.inž.grad.
Rok Ahačič, univ.dipl.inž.grad.**

datum izdelave: **Šenčur, avgust 2011**

VSEBINA:

A. UVOD

- 1. POTEK IN PROGRAM DELAVNICE**
- 2. UDELEŽENCI DELAVNICE**

B. KONČNO POROČILO

- 1. USMERITVE PO SKUPINAH**
- 2. PREDLAGANE REŠITVE PO SKUPINAH IN AKCIJSKI NAČRT**
 - 2.1. URBANIZEM**
 - 2.2. ARHITEKTURA**
 - 2.3. PROMET**
 - 2.4. KRAJINSKA ARHITEKTURA**
 - 2.5. PRIPOMBE JAVNOSTI**
 - 2.6. POVZETEK ANKET**
- 3. SKUPNE UGOTOVITVE**
- 4. OPIS POSAMEZNIH IZVEDBENIH UKREPOV IN PREDVIDEN ČASOVNI OKVIR NJIHOVE IZVEDBE**
- 5. KONČNI REZULTAT**

C. PRILOGE

- 1. Analiza anket**
- 2. Grafični prikaz predloga rešitve – skupina URBANIZEM**
- 3. Grafični prikaz predloga rešitve – skupina ARHITEKTURA**
- 4. Grafični prikaz predloga rešitve – skupina PROMET**
- 5. Grafični prikaz predloga rešitve – skupina KRAJINSKA ARHITEKTURA**
- 6. PREDLOG REŠITVE (plakat)**

A. UVOD

Končno poročilo predstavlja zadnjo, 4. fazo urbanistične delavnice (UD), ki jo je organizirala Občina Jesenice s ciljem, da bi na interdisciplinarni način in s sodelovanjem širše strokovne javnosti pridobila izhodišča za reševanje opredeljene problematike obravnavanega prostora – Centra II na Jesenicah.

Na osnovi predhodnih analiz območja so bile s strani organizatorja za obravnavo na urbanistični delavnici izbrane naslednje teme:

- **PODOBA OBJEKTOV** (urejanje fasad, zapiranje balkonov, znižanje objektov),
- **PROGRAM OBJEKTOV** (program parterja, program v nadstropjih, program v kletnih etažah),
- **ZUNANJA UREDITEV** (parkovne površine, trgi, igrišča in druge mestne površine),
- **PROMETNA UREDITEV** (omejitve motornega prometa, parkirne površine, funkcioniranje objektov ob spremembi prometnega režima),
- **CENTER II V ODNOSU DO MESTA** (podoba Centra II, vsebine zanimive za ostalo mesto, omejitve v prostoru, Center II kot povezovalni element delov mesta).

Glede na predlagane teme urbanistične delavnice so bili na delavnico poleg **širše javnosti** povabljeni k sodelovanju tudi sodelujoči strokovnjaki s področja **arhitekture, urbanizma, krajinske arhitekture ter prometa**, ki so skušali:

- identificirati prostorske in sociološke probleme, ki se pojavljajo na območju Centra II,
- predlagati rešitve za prepoznane probleme,
- pripraviti akcijski načrt za izboljšanje stanja v Centru II.

Namen delavnice je bil, da se na podlagi predhodno izdelanih analiz obstoječe grajene strukture in opredelitve problematike obravnavanega območja, skozi razprave in delo vabljenih strokovnjakov skuša pridobiti stališča in usmeritve za rešitev identificirane urbanistične problematike.

Zaključek UD predstavlja **končno poročilo** delavnice in **akcijski načrt** za reševanje problematike.

1. POTEK IN PROGRAM DELAVNICE

Urbanistična delavnica je bila organizirana kot celodnevni dogodek in je bila razdeljena na dopoldanski in popoldanski del. Dopoldanski del je bil namenjen strokovni javnosti, v popoldanskem delu pa je bila problematika predstavljena še zainteresirani širši javnosti z namenom, da se proces načrtovanja prostora približa tudi uporabnikom prostora in se pridobi tudi informacije o njihovem dožemanju prostora ter evidentira njihova mnenja in predloge za reševanje obravnavane prostorske problematike.

Enodnevna urbanistična delavnica je potekala v ponedeljek, 13. junija 2011 v dvorani Kolpern na Stari Savi, na Jesenicah.

Potek delavnice:

DOPOLDANSKI DEL (strokovna javnost)

8.00 – 15.00

- 8.30 – 9.00** zbiranje udeležencev
- 9.00 – 9.30** pozdrav udeležencem in uvodna predstavitev (pozdrav župana)
- 9.30 – 10.30** uvodna predstavitev namena ter ciljev delavnice (koordinator)
 - opredelitev namena delavnice
 - predstavitev prostorske, gospodarske in socialne problematike Centra II
 - vzpostavitev predstavnikov posameznih scenarijev (skupin)
- 10.45 – 11.30** skupen ogled lokacije
- 11.45 – 14.30** delo po skupinah
- 14.30 – 15.00** skupen pregled rešitev in evidentiranje zaključkov
 - predstavitev posameznih scenarijev
 - evidentiranje zaključkov

POPOLDANSKI DEL (širša javnost)

16.00 – 18.00

16.00 - 17.00 priprava na popoldanski del delavnice

17.00 – 18.00 javna predstavitev

- uvodna predstavitev namena delavnice
- predstavitev prostorske, gospodarske in socialne problematike Centra II
- okrogla miza

2. UDELEŽENCI DELAVNICE

Dopoldanskega dela delavnice so se poleg strokovnjakov s posameznih področij (urbanizem, arhitektura, krajinska arhitektura, promet) udeležili tudi dva predstavnika občine Jesenice, Valentina Gorišek (vodja oddelka za okolje in prostor) in Andraž Tolar (višji svetovalec), Ana Marija Korošec (predsednica krajevne skupnosti Mirka Roglja Petka) in Boštjan Omerzel (vodja Medobčinskega inšpektorata in redarstva občin Jesenice, Gorje, Kranjska Gora in Žirovnica).

Teme delavnice in predhodno pripravljene analize so bile v uvodnem delu predstavljene vsem sodelujočim. Po skupinskem ogledu lokacije so bili sodelujoči strokovnjaki razdeljeni v štiri delovne skupine (urbanizem, arhitektura, krajinska arhitektura in promet), ki so opredeljeno problematiko obravnavale vsaka s stališča enega izmed zgoraj naštetih področij.

1. skupina - **URBANIZEM**

Tomó Globočnik	tomo.globocnik@domplan.si
Damjan Jensterle	damjan.jensterle@atelje-prizma.si
Peter Ličen	peter@sobadoo.com
Marjana Mekina	marjana.mekina@atelje-prizma.si
Evgenija Petak	evgenija.petak@r-p.si
Urška Pollak	urska.pollak@r-p.si
Saša Smolej	sasa.smolej@app-jesenice.com

2. skupina - **ARHITEKTURA**

Silvija Baburek	silvija.baburek@app-jesenice.com
Tomaž Kučan	tomaz.kucan@r-p.si
Renato Repše	atelje.repse@siol.net
Andrej Ržišnik	andrej.rzisnik@r-p.si
Natalija Zanoški	flyingnatalija@yahoo.co.uk

3. skupina - **PROMET**

Rok Ahačič	rok.ahacic@r-p.si
Ivan Eler	planing@siol.net
Valentina Gorišek	valentina.gorisek@jesenice.si
Boštjan Omerzel	bostjan.omerzel@jesenice.si
Zvonko Sajevec	zvone.sajevic@r-p.si
Gregor Velepec	gregor.velepec1@telemach.net

4. skupina - **KRAJINSKA ARHITEKTURA**

Špela Kragelj Bračko	spela.kragelj@r-p.si
Janez Dolinar	janez.dolinar@siol.net
Irena Rozman Fattori	irenarf@gmail.com
Maja Friedl	maja.friedl@kaliopa.si
Ana Marija Korošec	ks.roglja@jesenice.net
Tanja Rakovec	tanja.rakovec@r-p.si
Andraž Tolar	andraz.tolar@jesenice.si

Popoldanskega dela delavnice sta se udeležili še podžupanja občine Jesenice Vera Pintar in direktorica občinske uprave Slavka Brelih, s strani občanov pa je bila udeležba slaba. Predstavitve problematike širši javnosti sta se namreč udeležili le dve prebivalki območja.

B. KONČNO POROČILO

1. USMERITVE PO SKUPINAH

S strani organizatorja UD so bile za posamezne delovne skupine podane določene usmeritve oz. izhodišča za ukrepe, ki bi izboljšali prostorsko problematiko obravnavanega območja.

1. URBANIZEM

- evidentiranje programov, ki ne sodijo na območje
- določitev novih programov za oživitev območja
- umestitev povezave med Centrom II in Podmežakljo
- razmerje med grajeno strukturo, zelenimi površinami in prometom
- umestitev trga ter opredelitev programa aktivnosti na njem
- usmeritve za prenovo obstoječih odprtih prostorov

2. ARHITEKTURA

- organizacijski ukrepi v pritličju
- program v kletih in nadstropjih
- ureditev podhodov
- ureditev fasad dominantnih objektov (balkoni)
- karakteristična barvna študija
- določitev možnih lokacij novih objektov (poslovnih, parkirnih)
- umestitev navezav na sosednja območja
- vzpostavitev »novih« kulturnih in družbenih vozlišč (kot objekt ali trg)

3. PROMETNA UREDITEV

- usmeritve za izboljšanje prometnega režima
- zagotovitev zadostnega števila parkirnih površin
- določitev parkirnega režima (modre cone, parkirne hiše...)
- definicija površin z omejenim motornim prometom
- površine namenjene pešcem, kolesarjem, intervenciji in servisu
- umestitev povezave med Centrom II in Podmežakljo

4. KRAJINSKA ARHITEKTURA

- oživitev mestnega parka Murova
- oživitev osrednje poteze od cerkve proti železnici
- redefinicija pol-javnega trga med stolpnicami
- ureditev ploščadi pred Kosovo graščino
- definiranje spremljajočih programov trgov in parkov
- umestitev povezav s širšo in ožjo okolico
- definiranje prostora ulice – tržni prostor
- določitev »hitrih ukrepov« za izboljšanje stanja

2. PREDLAGANE REŠITVE PO SKUPINAH IN AKCIJSKI NAČRT, KI ZAJEMA DOLOČENE KRATKOROČNE, SREDNJEROČNE IN DOLGOROČNE UKREPE

V nadaljevanju so podane rešitve, ki so jih tekom UD oblikovale posamezne delovne skupine. Rešitve so podane v obliki izhodišč, ki so jih skupine izpostavile kot najbolj izstopajoče prostorske probleme obravnavanega območja Center II.

Na podlagi podanih izhodišč posameznih delovnih skupin je koordinator delavnice izdelal predlog akcijskega načrta, v obliki predlaganih kratkoročnih, srednjeročnih in dolgoročnih ukrepov.

2.1 URBANIZEM – izhodišča in ukrepi

IZHODIŠČA:

- preureditev območja med sodiščem in Kosovo graščino v peš cono,
- ureditev parterja na celotnem območju,
- ureditev južnega dela območja (med regionalno cesto in stolpnicami) kot servisnega dela za območje,
- povezava platojev (zunanjih prostorov med stolpnicami) na nivoju platoja pred Abanko.

KRATKOROČNI UKREPI

- ureditev urbane opreme (enotna oprema za celotno območje),
- ureditev ekoloških otokov,
- ureditev fasad,
- ureditev prostora za nogometno igrišče, košarkarsko igrišče (npr. nasproti Mercatorja),
- ureditev trga pred Kosovo graščino (dvig tlaka),
- ureditev placete pri Korotanu, ukinitvev prometa na tem delu in ureditev PM pri sodišču,
- ureditev trga pred cerkvijo (prestavitev kontejnerja za orodje na primernejšo lokacijo),
- oživitev parka Murova (cvetlične grede, balinišče, panoji za razstavljanje posameznih narodnih skupin,...)
- organizacija raznih dogodkov (npr.: »javne kuhinje«),
- umiritev prometa s spremembo tlaka (od stavbe sodišča do Kosove graščine),
- ureditev vhoda na območje pri Korotanu,
- ohranitev žepnega parka pri Kosovi graščini (dodati ubrano opremo).

SREDNJEROČNI UKREPI

- vzpostavitev peš prehoda skozi stavbo sodišča,
- ureditev hostla na območju (npr. v stavbi hotela Pošta oz. v enem izmed objektov, katerim je potrebno določiti nove vsebine).

DOLGOROČNI UKREPI

- umestitev objekta na vzhodu v ulični niz (nasproti Jeko-in),
- povezava parka z internim trgom pri Abanki, rušitev Abanke,
- umestitev objekta nasproti Mercatorja,
- nivojska prometna ureditev na JZ območja: ureditev parkirne garaže v spodnjem nivoju (uvoz iz regionalke), umestitev urbane opreme in določitev programa na novem zgornjem platoju (po izgradnji) na nivoju trga med bloki in platoja ob Mercatorju, z ohranitvijo zelenega roba (drevored),
- umestitev nove parkirne hiše na območju Integrala z navezavo na obravnavano območje,
- ureditev glavne prečne povezave v osi od cerkve proti glavni cesti in vzpostavitev morebitno potrebne povezave z Podmežakljo.

Predlog rešitve skupine je prikazan v *Prilogi 2: Grafični prikaz predloga rešitve – skupina URBANIZEM.*

2.2 ARHITEKTURA – izhodišča in ukrepi

IZHODIŠČA:

- ureditev fasad,
- ureditev parterja,
- ureditev prometa.

KRATKOROČNI UKREPI

- vzpostavitev urbane opreme (klopi, javna razsvetljava) in ureditev nivojskih razlik,
- s prometno ureditvijo oz. izrisom parkirnih mest optimizirati število parkirnih mest,
- ureditev mini piacete oz. manjšega trga pri Korotanu (oblikovanje vstopne točke, kar bi dvignilo kvaliteto v dojemanju prostora za celotno območje),
- izdelava ustrezne arhitekturne barvne študije fasad stolpnic in bližnjih dominantnih objektov,
- ureditev enotne podobe fasad,
- ureditev trga pred Kosovo graščino – tlakovanje.

SREDNJEROČNI UKREPI

- zamenjava nadstrešnic med stolpnicami s strehami, ki prepuščajo naravno svetlobo,
- ureditev prehodov med stolpnicami – osrednji del,
- ureditev platoja na mestu porušenega objekta za hotelom Pošta, na nivoju Mercatorja,
- vzpostavitev vrtca oz. prostorov za druženje starejših občanov v parterju stolpnic,
- ureditev novega osrednjega trga, ki se ga z delno odstranitvijo nadstrešnic poveže z zelenim sistemom na severu (park Murova)
- ureditev parka Murova (programski dopolnitev v spodnjem delu parka in navezava na tržni prostor ter ureditev novih poti na pobočju do Razgledne poti ter s tem ureditev navezave na sosednja območja).

DOLGOROČNI UKREPI

- odstranitev objekta Abanke in vzpostavitev širše povezave med novim osrednjim trgom in parkom Murova,
- ureditev novega hibridnega objekta namesto starega hotela Pošta in bližnjih objektov, ki bi združeval hostel, trgovino, gostinski lokal in parkirno hišo v kletni etaži,
- prenova stavbe sodišča: določitev novih funkcij oz. dejavnosti in ureditev peš povezave skozi objekt,
- vzdolž območja na severni strani, ob Cesti maršala Tita vzpostaviti enostransko parkiranje, enosmerni promet in peš promenado (nivojska ureditev pločnika kot širše peš cone),
- umestitev nove parkirne hiše (350 PM) na območju Integrala z navezavo na obravnavano območje.

Predlog rešitve skupine je prikazan v *Prilogi 3: Grafični prikaz predloga rešitve – skupina ARHITEKTURA*.

2.3 PROMET – izhodišča in ukrepi

IZHODIŠČA:

- ureditev mirujočega prometa,
- ureditev Ceste maršala Tita,
- povezava obravnavanega območja z mestom.

KRATKOROČNI UKREPI

- ureditev horizontalne signalizacije na celotnem območju (označitev parkirnih mest, ureditev talnih označb za dostavo),
- ureditev območja kratkotrajnega parkiranja (modra cona) na parkirišču pred sodiščem in hotelom Korotan,
- ureditev dostopov za invalide in intervencijska vozila (ureditev nivojskih razlik – klančine, horizontalna in vertikalna signalizacija),
- ureditev javne razsvetljave,
- poenotenje urbane opreme in ekoloških otokov.

SREDNJEROČNI UKREPI

- omejitev hitrosti na Cesti maršala Tita na 30 km/h,
- ureditev kolesarskega in peš prometa na Cesti maršala Tita (celostna ureditev),
- ureditev trga pred Kosovo graščino, ki v delu Ceste maršala Tita ostaja prevozen (tlakovanje, grbina),
- ureditev novega peš dostopa do podvoza Podmežaklja,
- ureditev pločnika na južni strani državne ceste (na strani železnice) in ureditev prehodov za pešce na vstopnih točkah na območje Centra II.

DOLGOROČNI UKREPI

- izgradnja večnivojske parkirne hiše – Integral (kapacitete cca. 350 PM),
- izgradnja večnivojske parkirne hiše – na mestu porušenega objekta nasproti Mercatorja,
- ureditev parkirne hiše na lokaciji objekta sodišča (nadomestni objekt),
- po zagotovitvi zadostnega števila parkirnih mest je možno Cesto maršala Tita na obravnavanem območju zapreti za motorni promet,
- ureditev peš povezave Centra II s širšim območjem – povezava Podmežaklja in povezava Tavčarjeva.

Predlog rešitve skupine je prikazan v *Prilogi 4: Grafični prikaz predloga rešitve – skupina PROMET.*

2.4 KRAJINSKA ARHITEKTURA – izhodišča in ukrepi

IZHODIŠČA:

- ureditev enotne urbane opreme na območju,
- ureditev parka Murova in izboljšanje povezave s poljavnimi površinami (trg, igrišče) med bloki,
- ureditev prometa (peš cone, omejitve za motorni promet in parkiranje, površine za kolesarje),
- oblikovanje uličnega - tržnega prostora v enem nivoju,
- ločevanje nasprotujočih programskih vsebin (hrup, igre z žogo / posedanje, pogovori, lokali),
- odstranitev ali preureditev problematičnih (nefunkcionalnih, propadajočih, nezasedenih) objektov: določiti programsko primernejše vsebine in izgled.

KRATKOROČNI UKREPI

- vzpostavitev enotne urbane opreme (klopi, koši za smeti, korita,..) in razpoznavnih »info« točk, sestavljenih iz več elementov (klop, drevo, pano) in s funkcijo označevanja prečnih prehodov iz uličnega prostora v osrednje območje Centra II,
- ureditev nivojskih razlik (enak nivo), poenoteno tlakovanje (Cesta maršala Tita, vstopni trg pred stavbo sodišča, ploščad pred Kosovo graščino) in odprava arhitekturnih ovir zlasti v povezavi Ceste maršala Tita z osrednjim območjem (omogočiti gibanje v prostoru za funkcionalno ovirane ljudi, starše z vozički),
- ureditev prometnega režima na Cesti maršala Tita v smislu tržnega prostora, ki bi združeval vse udeležence v prometu, pri čemer imata pešec in kolesar prednost pred motornim prometom (enosmeren promet, določena časovno omejena parkirišča),
- ureditev mest za odpadke (ekološki otoki),
- oživitev parka Murova – spodnji del (različne vsebine, povezava z objektom na vzhodni strani - trgovina Mixi, ki se preuredi kot gostinski lokal z vrtom),
- preureditev ploščadi med stolpnici oz. dopolnitev obstoječe opreme (novo večje kompleksnejše igralo za različne starostne skupine, selitev iger z žogo na drugo lokacijo, več klopi,...), v skladu z nosilno sposobnostjo parkirne garaže v spodnji etaži.

SREDNJEROČNI UKREPI

- vzpostavitev vrtca oz. dnevnega centra za starejše v parterju stolpnic,
- ureditev pasaž in prehodov ter odstranitev nadstreškov oz. zamenjava z lahkotnejšo strešno konstrukcijo, ki prepušča naravno svetlobo,
- vzpostavitev režima vzdrževanja za vse zelenice oz. celoten zeleni sistem na območju,
- oživitev parka Murova – osrednji in zgornji del (po strokovnem pregledu terena) ter vzpostavitev novih peš povezav med spodnjim delom in obstoječo Razgledno potjo, ki poteka nad parkom ter ureditev nove peš povezave v smeri proti cerkvi oz. župnišču, ob tem pa na posameznih mestih urediti počivališča.

DOLGOROČNI UKREPI

- vzpostavitev boljše povezave med parkom in ploščadjo (z odstranitvijo ali preureditvijo vmesnega objekta sedanje ABanke v vrtec oz. dnevni center namenjen otrokom ali starejšim občanom);
- nasproti Mercatorja, na J strani stare pošte, ureditev ograjenega igrišča v istem nivoju, primerne za igre z žogo, pri čemer se v spodnjem nivoju (nivo uvoza iz regionalne ceste na J območja) lahko uredi dodatna parkirna mesta oz. garažna hiša,
- ohranitev zelenega pasu na J območja ob regionalni cesti,
- ureditev objekta sodišča: nov program v objektu in morebitna selitev funkcije sodišča na drugo lokacijo, ureditev fasade, notranjega atrija ter vzpostavitev povezave skozi objekt.

Predlog rešitve skupine je prikazan v *Prilogi 5: Grafični prikaz predloga rešitve – skupina KRAJINSKA ARHITEKTURA.*

2.5 PRIPOMBE JAVNOSTI

Kljub skopi udeležbi širše javnosti so bili z njihove strani (preko izpolnjenih anket ter na javni predstavitvi) vseeno izpostavljeni določeni prostorski problemi in podani predlogi za reševanje obravnavane prostorske problematike, ki so strnjeni v naslednjih točkah:

PROBLEMI

- problem parkiranja,
- dostop do objekta, na katerem je bila stara bencinska črpalka (ni označen),
- neurejenost parka,
- problem praznih lokalov,
- pomanjkanje programa.

PREDLOGI ZA IZBOLJŠANJE STANJA

- ureditev in zaris parkirišč,
- izgradnja garažne hiše in izpostavitve modrih con za parkiranje,
- ureditev parka - več cvetja, klopi, ...,
- ureditev ekoloških otokov,
- umestitev vrtca,
- ureditev prostorov za zbiranje starejših,
- vzpodbujanje dejavnosti v praznih lokalih (npr. nižje najemnine),
- sociološki vidik - vzpostavitev določenih dogodkov (razstave, prireditve, pospravljanje prostora, razni drugi dogodki, organizacija javne kuhinje) tudi v Centru II, ne vedno samo na Stari Savi oz. na Čufarjevem trgu,
- odstranitev oz. zamenjava nadstreškov nad pasažami med stolpnici;
- ureditev kolesarske povezave Centra II do kolesarske steze Kr. Gora – Jesenice;
- umestitev stare bencinske črpalke nazaj v nišo;
- označitev (poudarek) vhodov v Center II iz Ceste maršala Tita.

S strani javnosti je bilo predlagano tudi, da se rezultate delavnice predstavi na krajevni skupnosti (KS MR Petka), s čimer bi se skušalo spodbuditi vključevanje stanovalcev območja v reševanje prostorske problematike.

2.6 POVZETEK ANKET

Pred izvedbo enodnevne urbanistične delavnice je bila krajevni skupnosti, predstavnikom hišnih svetov stolpnic v Centru II ter poslovnim subjektom na območju poslana anketa, s pomočjo katere je organizator želel pridobiti stališča do problematike obravnavanega prostora od uporabnikov tega prostora.

Za vse ostale uporabnike tako ožjega kot širšega območja pa je bila anketa objavljena in dostopna tudi na spletni strani Občine Jesenice.

Občina je k sodelovanju in izpolnitvi ankete pozivala vse občanke in občane ter predvsem stanovalce tudi preko radijskega obvestila in javnega občinskega glasila.

Žal je bil odziv javnosti zelo slab, do zaključka zbiranja izpolnjenih anket je bilo na občino poslanih le 19 izpolnjenih anket.

Glede na tako nizko število prejetih anket ni mogoče opredeliti resnejših rezultatov oz. primerjav prejetih podatkov, kljub temu pa so rezultati prejetih anket zbrani v analizi, ki je priložena končnemu poročilu.

(PRILOGA 1: Analiza anket).

3. SKUPNE UGOTOVITVE

Ugotavljamo, da so si predlogi oz. ukrepi za izboljšanje prostorske problematike obravnavanega območja ter rešitve, ki so jih podali udeleženci, zlasti strokovna javnost v procesu izvajanja UD, v marsičem zelo podobni oz. se med seboj dopolnjujejo.

Tako urbanisti, arhitekti kot krajinski arhitekti so ugotavljali, da bi se prehodnost, povezanost in preglednost območja bistveno izboljšala z odpravo nivojskih oz. višinskih razlik ter z enotno ureditvijo tlakovanih površin in z uporabo enotne urbane opreme.

S tem bi prostor postal ne le bolj funkcionalen temveč tudi bolj privlačen za uporabnike območje (stanovalce, obiskovalce), k čemur bi bistveno prispevala tudi skupna podoba oz. oblikovalski pristop, ki bi se nagibal k čim bolj enotnem oblikovanju in prenovi fasad, prehodov, pasaž, nadstreškov in stavb.

Prometniki so pri iskanju rešitev dali poudarek zlasti prometni ureditvi in prometnim ukrepom ter izboljšanju stanja parkirnih mest (PM).

Predlagali so tri nove lokacije na obravnavanem območju, kjer bi bilo možno umestiti nove večnivojske parkirne hiše:

- lokacija nasproti Mercatorja (na mestu porušenega objekta, kjer je sedaj neurejeno parkirišče),
- odstranitev Mercatorja in ureditev parkirne hiše ter
- izgradnjo nove parkirne hiše na lokaciji stavbe sodišča (nadomestni objekt).

Poleg lokacij na območju Centra II je za gradnjo parkirne hiše, ki bi služila obravnavanemu območju primerna tudi lokacija na Integralu.

Vse skupine so za Cesto maršala Tita predlagale nov prometni režim, v smislu umirjanja prometa (omejitev hitrosti, delno enosmerni promet, vključitev peš in kolesarskega prometa, ureditev nivojskih razlik – dostopnost za invalide in intervencijska vozila).

Cesta maršala Tita je bila večkrat izpostavljena tudi kot »hrbtenica« obravnavanega območja, pomemben ulični prostor, ki bi ga bilo potrebno na novo celostno urediti in oživiti (tlakovanje, program, povezave z osrednjim območjem).

Območje, ki so ga prav tako izpostavile vse skupine, je vstopno območje od manjšega trga pri bivšem hotelu Korotan do sodišča, ki bi ga, vključno z objekti, bilo potrebno celostno urediti kot reprezentančni vstopni trg z omejenim režimom parkiranja.

Dodatno bi trg lahko funkcioniral tudi kot večji, za promet zaprt, tržni prostor namenjen prireditvam in praznovanjem na prostem. Pri tem so se vsi strinjali, da objekt sodišča, tako v programskem kot vizualnem smislu, ni primeren, ne privlačen in kot tak nujno potreben temeljite prenove in oživitve (predlogi podani pri posameznih skupinah).

Odziv zainteresirane širše javnosti, ki se kaže tako skozi prejete ankete kot skozi udeležbo na predstavitvi širši javnosti, ki je potekala v sklopu UD moramo izpostaviti kot zelo slab.

To bi mogoče lahko pripisali nezainteresiranosti širše javnosti za reševanje prostorskih problemov, delno pa tudi kratkemu časovnemu obdobju v katerem je bila javnost preko javnih občil vabljena ter v katerem je bila dostopna anketa ter je trajalo zbiranje pobud in predlogov vezanih na obravnavano prostorsko problematiko. Za uresničitev ciljev – izboljšanje prostora – bi bilo potrebno motivirati javnost (predvsem uporabnike prostora – stanovalce in poslovne subjekte), saj bo le z njihovim sodelovanjem prostor resnično zaživel.

4. OPIS POSAMEZNIH IZVEDBENIH UKREPOV IN PREDVIDEN ČASOVNI OKVIR NJIHOVE IZVEDBE

Glavni izvedbeni ukrepi so izpostavljeni z v spodnji tabeli naštetimi prvini, ki bi glede na skupne ugotovitve sodelujočih na obravnavanem prostoru zagotovili izboljšanje kvalitete prostora.

UKREP IN OPIS UKREPA		VPLIV V PROSTORU	ČASOVNI OKVIR
URBANA OPREMA	Dopolnitev in uporaba enotne urbane oprema (klopi, svetila, oznake, ekološki otoki, smetnjaki, cvetlična korita, igrala).	Bolj privlačen prostor za stanovalce in obiskovalce.	Kratkoročno
UREDITEV PARKIRIŠČ	Določitev modre cone, omejitev prometa, nove oz. dodatne talne oznake in prometna signalizacija.	Optimiziranje parkiranja na območju (več in bolj urejena PM).	Kratkoročno
TLAKOVANJE	Novo tlakovanje (promenadni prostor - Ulica maršala Tita, vstopni trg) in povezave – brez višinskih nivojskih razlik oz. ovir.	Večja uporabnost, funkcionalnost, uporabnost za funkcionalno ovirane ljudi, s tem tudi privlačnejši prostor.	Kratkoročno / srednjeročno
PROMETNI REŽIM	Delna zapora ceste, enosmerni promet, omejitev hitrosti, peš cona, ureditev horizontalne in vertikalne signalizacije na celotnem območju.	Umiritev prometa in približanje prostora pešcu - stanovalcem, uporabnikom z možnostjo ureditve »promenadnega / tržnega prostora«; Več odprtih površin, večja preglednost, privlačnost, povezanost in uporabnost prostora.	Kratkoročno / srednjeročno
ODSTRANITEV NADSTREŠKOV / NOVA KRITINA ZA PASAŽE, ODSTRANITVE NELEGALNO ZGRAJENIH PRIZIDKOV	Odstranitev nadstreškov med stolpnicami ali zamenjava z lahkotnejšo strešno konstrukcijo, ki prepušča naravno svetlobo. Odstranitev raznih prizidkov (nadstreškov, gostinskih vrtov, lop,...) k osnovnim objektom.	Bolj privlačen, varen prostor - brez temnih prehodov v pasažah. Z odstranitvijo raznoraznih prizidkov se prostor odpre in postane bolj pregleden.	Kratkoročno / srednjeročno
PARKIRNA / GARAŽNA HIŠA	Možnosti ureditve oz. izgradnje parkirne hiše na lokacijah znotraj območja, v t.i. spodnjem nivoju ter na območju Integrala.	Zmanjšanje problema »zaparkiranosti« oz. nepravilnega parkiranja, večja preglednost, prehodnost za uporabnike oz. stanovalce območja.	Srednjeročno / dolgoročno
ODSTRANITEV STAVB, PRENOVE OBSTOJEČIH OBJEKTOV IN NOVA GRADNJA	<ul style="list-style-type: none"> - odstranitev Abanke, Mercatorja,.. - obnove obstoječih fasad - odstranitev oz. prenova objekta Pošte, trgovine Miksi,.. - novogradnja igrišč, hostla, parkirnih hiš oz. garaž,.. - umestitev objekta na vzhodu v ulični niz (nasproti Jeko-in) 	Z rušitvijo stavb se izboljša povezanost prostora, z novogradnjo pa doda nove vsebine in večjo, boljšo uporabnost prostora.	Dolgoročno

5. KONČNI REZULTAT

KRATKOROČNI IN SREDNJEROČNI UKREPI

Ureditev Ulice maršala Tita kot »**promenadnega prostora**« se kaže kot eden glavnih prostorskih ukrepov, v katerem vidi strokovna javnost največji potencial tega območja. Z ureditvijo oz. preureditvijo promenadnega prostora bi se kvaliteta prostora bistveno izboljšala.

Primarno je promenadni prostor namenjen vsem vrstam socialnih interakcij, je prostor srečevanja, posedanja, pogovarjanja, sprehajanja, druženja, javnega nastopanja, sekundarno pa predstavlja servisno površino za motorni promet. S tako ureditvijo oz. preoblikovanjem odprtih javnih površin v promenadni mestni prostor, bi le-ta postal žarišče različnih aktivnosti in interakcij, kjer bi bili kot **uporabniki v prvenstveni vlogi pešci** (prebivalci, obiskovalci in drugi uporabniki prostora). S tem bi območju povrnilo v nekem smislu tudi njegovo prvotno pomensko vrednost (funkcijo).

Kot pomemben in tudi s strani širše javnosti sprejemljiv ukrep se kaže nova prometna ureditev oz. **prometni režim** na Ulici maršala Tita, ki predstavlja zlasti omejitve za motorni promet (določitev modre cone, omejitev hitrosti ter dostavnega in parkirnega časa, enosmernost, izključna uporaba le za stanovalce) ter prednost pešcev in kolesarjev pred motornim prometom.

Nov promenadni prostor naj se uredi čim bolj **enotno** (v smislu tlakovanja, višinskih razlik oz. prehodov, urbane opreme, omejenega prometnega režima s prednostno peš cono,...) od vzhodnega vstopnega dela (hotel Korotan) do zaključnega trga, ki se uredi pred Kosovo graščino. V tem prostoru se lahko odvija tudi občasna tržna dejavnost, ki bi v ta del mesta privablja ljudi vseh starosti, preko leta pa se lahko organizira več stalnih in občasnih prireditev, ki zahtevajo določen prostor, začasne objekte in spremljajočo infrastrukturo.

Poleg umestitve **enotne urbane opreme**, tudi začasne (tipske stojnice, paviljoni, kioski), se je v vseh skupinah poudarjalo tudi ureditev **ekoloških otokov**. Te naj se umesti čim bolj diskretno (delno vkopani, skriti za lesenimi panoji, ipd.) in smiselno v skladu s potrebami območja.

Pri tem se z vmesnimi prečnimi povezavami in enotno oblikovanimi **info točkami** vključi oz. poveže promenadni prostor tudi z manjšimi odprtimi urbanimi površinami med stolpniciami in ostalo obstoječo stanovanjsko pozidavo, ki bi se uredile kot manjši **žepni trgi** z različno programsko ureditvijo (manjše piazzete, restavracije, kavarne, igrišča, prostori za posedanje in druženje, prireditveni prostori,...). Ti žepni trgi bi še dodatno oživili prostor in s svojim ambientalnim vzdušjem privabljali tako prebivalce kot obiskovalce tega območja.

Na obravnavanem območju pa ne gre pozabiti tudi na raznolikost v sociološki strukturi prebivalcev območja, tako v starostni strukturi (otroci, mladostniki, starši, upokojenci) kot etnični pripadnosti prebivalcev.

Da bi čim bolj ugodili kar se da veliki skupini teh ljudi, se predlaga, da se v prostoru poleg t.i. **žepnih trgov** izoblikuje tudi manjše oblikovane, **programsko zaključene prostore**, kjer bi se posamezne skupine lahko srečevale in družile ali po potrebi ločevale med sabo (otroška igra, hrup, žoge,.../ prostor za pogovor, miren odih,...).

Smiselno bi bilo tudi mesečno oz. letno oblikovati določen **poulični program**, ki bi vključeval in privabljal tudi širšo javnost oz. prebivalce, različne etnične skupnosti in občinske prireditve (sejmi, lokalne prireditve, otroški nastopi, glasbeni nastopi, poulično gledališče, dnevi etnične kulinarike,...).

Eden od ukrepov, ki bi prav tako bistveno prispeval k izboljšanju kvalitete oz. večji privlačnosti prostora je tudi **zeleni sistem** (od večjih in manjših parkovnih zelenih površin do posameznih dreves, grmovnic ali cvetličnih korit), ki lahko povezuje mestne prostore, poudari prostore za počivanje ob cestah in trgih, ščiti pred hrupom, vpliva na klimo in s svojimi estetskimi, orientacijskimi in optičnimi učinki dopolnjuje grajeno arhitekturo in mestno opremo, ter kot se je izkazalo že v preteklosti (urejanje cvetličnih korit na ploščadi med stolpniciami) povezuje stanovalce ter jih vključi v urejanje videza njihovega bivalnega okolja ter skozi to zagotovo krepi tudi njihovo osveščenost in pozitiven odnos do okolja.

Pri tem gre poudariti **oživitev obstoječega parka** na pobočju Mirce, ki bi ga bilo potrebno bolj približati uporabnikom (urediti klopi in umestiti nov program – balinišče, razstavni prostor, zasaditve; urediti nove poti skozi poraščeno pobočje do razgledne poti na vrhu in proti cerkvi na zahodu; navezati gostinsko/kavarniško ponudbo ob vzhodnem in zahodnem ob-uličnem delu parka; urediti bolj odprte in pregledne povezave z osrednjim delom območja).

DOLGOROČNI UKREPI

Dolgoročni ukrepi predstavljajo večje kompleksnejše posege kot so odstranitve posameznih objektov, novogradnje, celovita prenova parka Murova, ureditve novih povezav s širšim prostorom – prehod čez železnico,...), vzpostavitev novih programov v obstoječih objektih, ipd. in so v večji meri odvisni predvsem od zainteresiranih investitorjev.

Nedvomno pa je eden glavnih dejavnikov, ki bi poleg izvedbe dolgoročnih ukrepov bistveno prispeval k izboljšanju bivanjske problematike prostora večja zainteresiranost uporabnikov prostora (aktivno sodelovanje pri urejanju okolice, skrb za urejenost skupnih prostorov, skrb za vzdrževanje urbane opreme) in aktivno sodelovanje Krajevne skupnosti in Občine.

ZAKLJUČKI DELAVNICE

Zaradi časovne omejitve izvedbenega dela delavnice, v okviru le-tega ni bilo možno priti do konkretnih rešitev obravnavane prostorske problematike, ampak je ta del delavnice potekal bolj kot neke vrste anketna delavnica (brainstorming) med udeleženci. Delo udeležencev v skupinah je bilo časovno omejeno in je trajalo cca. 3 ure, preostali čas dopoldanskega dela delavnice pa je bil namenjen predstavitvi problematike in predhodno izdelanih analiz ter skupnemu ogledu lokacije.

Poudarek delavnice je bil predvsem na konceptualnem razmišljanju o obravnavanem prostoru:

- kako prepoznati značilnosti prostora,
- kako definirati probleme ter
- kako s pomočjo teoretičnih in praktičnih znanj ter s poslušanjem želja uporabnikov prostora priti do ustreznih rešitev.

Rezultati delavnice torej predstavljajo preveritev možnosti ureditve obravnavanega prostora s stališča področij na katerih udeleženci delavnice delujejo ter smernice za bolj poglobljena razmišljanja in iskanja rešitev v naslednjih fazah.

DOLOČITEV PRIORITET

Končni rezultati delavnice so bili podani kot ključne usmeritve in mnenja posameznih strok, na osnovi katerih je koordinator delavnice predlagane rešitve medsebojno uskladi in pripravil končno poročilo rezultatov delavnice.

Na podlagi končnega poročila so bile s strani koordinatorja in organizatorja določene prioritete pri nadaljnjih aktivnostih.

Glede na to, da neorganiziranost mirujočega prometa predstavlja enega izmed ključnih problemov prostora ter, da je ureditev le-tega pogoj za izvedbo ostalih predvidenih ukrepov bi bilo smiselno, da se reševanje prostorske problematike Centra II začne z **ureditvijo prometnega režima na območju**, ki bo zajemala predvsem:

- optimizacijo že obstoječih površin za mirujoči promet,
- določitev novih površin za mirujoči promet (na terenu in v garažnih hišah),
- določitev prometnega režima na Cesti Maršala Tita ter na celotnem območju Centra II (pešci, kolesarji, motorni promet),
- opredelitev povezav z mestom (pešci, kolesarji, motorni promet).

Drugi ukrep, ki bo poleg ureditve prometa prispeval k urejenosti območja ter k temu, da se na območju **pridobijo proste površine**, ki jih bo možno nameniti drugim vsebinam je:

- reševanje prenasičenosti prostora z rušitvami objektov (npr.: Abanka, južni del hotela Pošta,...) ter
- odstranitve raznih prituklin k osnovnim objektom (nadstrešnice, gostinski vrtovi, nelegalno zgrajeni prizidki, lope,...).

Sočasno z rušitvami in odstranitvami objektov bi bila nujno potrebna tudi:

- **obnova obstoječega stavbnega fonda** - celovita prenova nekaterih objektov ter določitev novih programov za te objekte (npr. stavba sodišča, ter v primeru, da se objekti ohranjajo tudi južni del hotela Pošta, trgovina Miksi,...),
- obnova fasad obulične pozidave (ob Cesti maršala Tita) ter
- barvna uskladitev fasad večstanovanjskih objektov.

Po izvedbi zgoraj navedenih ukrepov, s katerimi se bodo pridobile nove proste površine na območju (organiziran prometni režim, odstranitve objektov,...) se na območju predvidi še:

- **ureditev trgov** ter ostalih javnih površin (tlakovanja, urbana oprema, ureditev eko otokov) in
- **ureditev zelenih površin** vključno s postavitvijo urbane opreme ter določitvijo programov (postavitev igral in druge opreme, hortikulture ureditve).

PREDLOG ZA NADALJNJE AKTIVNOSTI

Ker izvedena delavnica predstavlja le začetek poti k določitvi jasne vizije kakšna naj bi bila vloga obravnavanega območja v mestu ter hkrati začetek poti k izboljšanju stanja prostora Centra II je v nadaljevanju nujno potreben celovit pristop k reševanju obravnavane problematike.

Smiselno bi bilo, da se za celotno območje obravnave pripravijo ustrezne strokovne podlage – **urbanistična idejna zasnova**, ki naj skladno z zaključki delavnice ter z določenimi prioritetami organizatorja predvidi rešitve za prometne, urbanistične in krajinske ureditve območja.

Idejna zasnova naj bo izdelana tako, da bo določala izhodišča ter usmeritve za posamezne izvedbene ukrepe (navedene v 4. točki tega poročila), ki jih bo na njeni osnovi možno reševati v ločenih etapah glede na časovni okvir, ki ga bo določil organizator delavnice.

C. PRILOGE

PRILOGA 1: Analiza anket

ANKETA ZA POTREBE IZVEDBE URBANISTIČNE DELAVNICE, KI BO OBRAVNAVALA OBMOČJE CENTER II NA JESENICAH

V analizo je bilo zajetih **19 anket**. Prevladujoči odgovori so označeni v poudarjenem tekstu na sivi podlagi.

1. Kakšen je vaš status na obravnavanem območju:

stanovalec v stolpnici – 6x

obiskovalec – 5x

stanovalec v hiši – 4x

začasni stanovalec – 3x

zaposlen na območju – 3x

2. Kaj vas v prostoru najbolj moti oziroma kaj bi definirali kot prostorski problem?

Največ poudarka je bilo na videzu posameznih objektov (fasade), neurejenih zunanjih površinah, pomanjkanje programa oziroma ponudbe ter pomanjkanje parkirišč.

Kot pripomba je bila dodana neustrezna višina stolpnic, splošna neurejenost območja, hrup iz gostinskih lokalov...

3. Ali vas moti videz objektov?

Da – 16x

Ne – 3x

Največkrat so bile omenjene naslednje stavbe: sodišče, Hotel Pošta, stolpnice na splošno, stanovanjske hiše pri Oazi, Titova 41 + 45 ...

4. Ali se vam zdi smiselno določiti tipsko podobo fasad ?

Da – 15x

Ne – 4x

5. Ali se vam zdi smiselno določiti tipsko podobo balkonov?

Da – 16x

Ne – 4

6. Kakšen tip balkonov se vam zdi najbolj primeren oziroma bi vam bil najbolj všeč?

Zaprto ali delno zaprto s steklom – 14

Zaprto ali delno zaprto z lesom – 3x

Neopredeljeni – 2x

7. Program pritličij in kletnih etaž objektov – kaj bi si želeli oziroma kaj pogrešate?

Garaže v kletnih prostorih – 12x

Poslovne prostore – 8x

Več trgovin – 7x

Skupne prostore za stanovalce – 6x

Največ poudarka je bilo na pomanjkanju primernih garažnih prostorov. Prazne poslovne prostore pa bi lahko preuredili in pripeljali kakšne nove dejavnosti.

8. Kaj bi si želeli imeti, kaj pogrešate glede programa na zunanjih/skupnih površinah?

Rekreacijske površine, športna igrišča – 10x

Klopi za posedanje – 9x

Več zelenih travnatih površin – 9x

Manjšo parkovno urejeno površino – 9x

Igrišča za otroke – 8x

Večnamenski trg – 5x

Več dreves – 6x

Pod rubriko drugo je bila omenjena tržnica ter ureditev platoja na Titovi 39 (razbita stekla).

9. Kaj se vam zdi najboljša rešitev glede ureditve zadostnih parkirišč?

garažna hiša – 13x

podzemne garaže – 11x

dodatne parkirne površine – 3x

Pod drugo je bilo dodano: javni promet po zgledu mesta Nove Gorice in ureditev parkirišč v sedanjem parku nasproti DZS knjigarne.

10. Kaj pogrešate glede prometnih povezav?

Lepšo ureditev pešpoti – 11x

Ločene kolesarske poti – 9x

Boljše peš povezave s sosednjimi območji – 4x

Več dovozov na območje – 1x

11. Ali se vam zdi ureditev cone za pešce oziroma zapora za motorni promet, na delu ceste, ki poteka skozi območje centra II sprejemljiva?

Da – 12x

Ne – 5x

12. Katere od spodaj naštetih javnih objektov/prostorov na območju Centra II uporabljate oziroma obiskujete?

Knjigarna – 14x

Trgovine – 8x (Mercator, DM, pekarna)

Kosova graščina – 8x

Sodišče – 7x

Cerkev – 4x

Neopredeljeni – 1x

13. Ali bi se vam zdela ureditev hotela ali hostla na območju ustrezna oziroma sprejemljiva?

Da – 16x

Ne – 3x

14. V kateri del mesta največkrat potujete ter ali se vam zdi prometna povezava do vašega cilja ustrezno urejena?

Največkrat se iz Centra II odpravim :

Do glavne železniške postaje, na sprehajalno Razgledno pot, v smer vzhoda, na staro Savo, v cerkev, na Plavž

Peš povezava je ustrezno urejena (14x).

Prebivalce najbolj motijo vsevprek parkirani avti, ki onemogočajo pešcem in invalidom prosto hojo po pločnikih. Kot ideja je bila predlagana izgradnja novega prehoda čez železnico.

Povezava za motorni promet je ustrezno urejena (12x).

Kot predlog je bila izgradnja peš cone od sodišča do Kosove graščine ter parkirna mesta nadomestiti z garažno hišo, prezasedenost parkirišč ob določenih urah...

15. Problematika, kot jo dojemajo anketiranci:

Promet in parkirišča

Prometna ureditev naj ostane takšna kot je, potrebno je urediti le **nova parkirna mesta** v garažni hiši ali na novih mestih.

Prebivalce moti **gost promet**.

Nezadovoljni so tudi z **neurejenimi potmi za kolesarje**.

Največji problem pa je še vedno z **nezadostno kapaciteto parkirnih mest**.

Videz objektov:

Najbolj moteča objekta sta **stavba sodišča** (zunanji videz) in stavba nekdanjega **Hotela Pošta**. Omenjena je bila tudi **uskladitev fasad stolpnic** – prevelik zalogaj za občane, to bi morala urediti občina.

Z **videzom objektov** so občani na splošno zelo nezadovoljni.

Ureditev okolice:

Občani so predlagali **ureditev parka, več zelenih površin s klopmi za počitek**.

Snaga bi morala priskrbeti **več smetnjakov** po okolici in skrbeti, da se le ti redno čistijo oziroma praznijo.

Poudarili so tudi **neurejene okolice stolpnic**.

Predlogi, kako bi se izboljšalo stanje:

Če bi bila **urejena parkirišča**, bi privabili nove najemnike za prazne poslovne prostore.

Občina bi morala **vzpodbuditi lastnike praznih poslovnih prostorov**, da jih prodajo oziroma oddajo v najem, v kolikor jih sami ne uporabljajo.

Na omenjenem območju naj se **zapre stara cesta za promet ter zasadi več dreves**.

16. Kaj bi v prostoru spremenili oziroma kaj pogrešate?

Še enkrat je bil poudarjen problem **praznih poslovnih prostorov in gostinskih lokalov**.

Da se ta del mesta malo "umiri", da zaduha in da **čim bolj ozeleni**.

Poudarek je na **urejenosti območja ter ureditev parkirnih mest**, spremeni naj se odnos do gradnje trgovskih centrov na območju Jesenic.